

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

TONGEREN, DEN 6 OCTOBER.

Oproer in Spanje.

De tijdingen uit Spanje zijn schier onbeduidend; de revolutie is voltrokken. Berichten over den verdoren loop hebben wij niet. Wij moeten alzo wachten. Maar wat den oorsprong van die beweging aangaat, die wordt andermaal toegeweten aan Pruisen, welke daarin een middel zag om Frankrijk, in Italië, den voet dwars te zetten. Men kan dit echter moeilijk in zoo breeden zin aannemen; maar het schijnt heel waarschijnlijk toe, dat Pruisen van de gelegenheid, die zich opdoet, heeft gebruik gemaakt; of in alle geval, dat de gelegenheid zijne zaak goed heeft gediend. Aan groote woorden en proklamatiën ontbreekt het niet; doch dit alles zegt niets. Groote woorden worden licht gevonden. Wij moeten het slot zien, te meer daar de engelsche bladen die echter den oproer zeer genegen zijn, melden, dat Serrano, Prim en andere leiders, het in 't geheel niet eens zijn over de keuze van eenen opvolger tot den troon.

du Parlement, dat het handschrift van den heer Van Eecke hem door de vrouw Van den Berghe was overhandigd geworden in zijne hoedanigheid van *advocaat* des beschuldigen, en dat het des noodsdienens moest om de verantwoordelijkheid des heeren Van den Berghe buiten zaak te stellen.

De eerlijke *Echo du Parlement* had doen verstaan, dat de heer P. Boutens, »neef van den bisschop van Brugge» (schreef hij) op eene gansche andere wijze in de zaak gemengd was!

— Men schrijft uit Brugge, 4 oktober: Er zijn huisszoekingen gedaan in de bureelen van het weekblad *le Franc de Bruges*. Dit blad wordt gedrukt in de werkhuisen van 't Jaar 30. Het parket heeft laag gezocht, en de registers der abonneuten, de namen der gewone en buitengewone redacteurs van *le Franc de Bruges* gevraagd. De drukker Van den Berghe heeft op deze vragen der inquisitoren geen antwoord gegeven. De registers der abonneuten zijn ook niet overgелеverd geworden.

— Men leest in *l'Echo du Parlement*: Sedert zijne aanhouding heeft de heer Van den Berghe doen kennen, dat de schrijver der vervolgende artikelen de heer Van Eecke was, onderpastoor te St-Denijs.

Het handschrift van den heer Van Eecke is aangeslagen geworden ten huize van den heer P. Boutens, aan wien de vrouw van Van den Berghe het had toevertrouwd. Wat de heer Van Eecke betreft, deze blijft afwezig.

— Het is thans stellig dat de heer Van den Berghe in vrijheid gesteld is.

— Men schrijft uit Brussel, 1 oktober:

Een bijzondere brief uit deze stad aan het *Journal de Paris*, geeft treurige bijzonderheden over den toestand van Keizerin Carlotta. De arme zieke is teruggevallen in hare menschenverrezen krankzinnigheid, zij vreest dat zij vergiftigd is; gansche dagen blijft zij in eenen hoek van haar vertrek zitten, spreekt tot niemand en maakt gene beweging. Maar zoodra men haar nadert, staat zij rijtjgs op, roept om hulp en vlucht naar eenen anderen hoek der kamer, waar zij geloof in veiligheid te zijn. Hare meest verklede dienars jagen haar schrik aan. Men heeft in de laatste tijden verscheidene geneesheeren in beraadslaging geroepen, en zij korsten bitter weinig hoop.

— Te beginnen met 1° oktober wordt aan de rookers in Engeland eene sinds lang gewenschte vergoening ingewilligd; met dien dag treedt de wet in werking, krachtens welke elke spoorwegmaatschappij verplicht is in iederen trein een rookcoupé voor elke klas af te zonderen. (Tot dus ver was het rooken in de spoorrijtuigen verboden).

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

De koningin van Spanje bewoont nu het oud kasteel van Hendrik IV, alwaar alles gereed was gemaakt om haar, hare familie en gevolg te ontvangen. Zij heeft de kleine zalen betrokken behangen met tapijten van Vlaanderen en der Gobelins.

Luidens eene depeche, verlaat zij hare woonkamer naar om zich naar de kapel te begeven, alwaar de oude bisschop van Cuba de misse voor haar leest. De kapel bezit de prachtige brandverwenschildering «de Aanbidding der Wijzen» naar de schilderij van Zubaran.

Naar men verhaalt, heeft Isabella aan den heer Madoz, voorzitter der junta te Madrid, hare kleederen en kleemoodien doen vragen, welke zij in de hoofdstad achter gelaten heeft. Zich zonder geld bevindende, heeft zij te San-Sebastian eene leening van ruim 3 miljoen franken gedaan op hypotheekbiljetten.

Een prefect van 't paleis der Tuileries en een zeker aantal hofbedienden van 's Keizers huis bevinden zich nu in het kasteel van Pau ter beschikking van Isabella II.

De hofhouding der ex-koningin bestaat uit een twintigtal kamerheeren en staatsraden. De oud-koningin Christina, moeder van Isabella, wordt ook te Pau verwacht, zij bevond zich op hare rijke landgoederen te Asturië op den oogenblik der neerlaag van den maarschalk de Navahes. Generaal Serrano heeft haar een vrijgeleide doen geven, om in alle gerustheid naar Frankrijk te reizen.

Beide koninginnen, moeder en dochter, kunnen nu in de stille afzondering overwgen welken staat er te maken is op politieke werbanen, die zij zelven uit het stof opgeheft entot de hoogste waardigheden verheven hebben; die ze gedurende 30 jaren met goud en gunsten en eertitels overluden, en die haar nu zoo trouwloos verraden en verlaten...

De Spanjaards, die in Frankrijk geïnterneerd waren verhaasten zich nu om naar hun vaderland terug te keeren en van het meeuwe gezag schadeloosstellingen voor hunne ballingschap te vragen. Van den anderen kant wijkten al de groote families, aan Isabella II verknocht, uit Madrid en Spanje naar den westkant der Pyrenëen.

DE LIEFDEZUSTERS OP 'T SLAGVELD.

De fransehe Liefdezusters, de dames van Sant-Joze en Mgr de bisschop van Santander hebben den 27 september nich bij den generaal Calonge begeven, die het bevel over de koninklijke troepen voerde, ten einde van hem genade te bekommen voor de krijgsgevangenen met de wapens in de hand genomen, en welke allen door 't hoofd geschoten moesten worden.

De generaal weigerde eerst hunne bede doch op de roerende aanspraking der fransehe Liefdezusters, en bij 't hooren des naams van Frankrijk, heeft hij zich eindelijk goedertierend getoond.

Op het slagveld lagen een aantal dooden, die den 28 nog niet begraven waren; onder hen bemerkte men een aantal Franschen. Verscheidene jongelieden van Toulouse waren aangeworven geworden door den republikeinsehe generaal Pizarro. De Liefdezusters hebben eene eerlijke begraafnisbezorgd aan de lijken van meer dan 200 opstandelingen in de gevechten bij Santander geseueveld.

Spanje.

Ziehier hoe het nieuw ministerie van Spanje is zamengesteld:

- Serrano president.
- Prim minister van oorlog.
- Olozaga minister van buitenslandsche zaken.
- Madoz minister van financiën.
- Castellano minister van handel.
- Topete minister van zeezucht.
- Aguirre minister van justitie.

In Madrid zijn 20 personen gedood en 40 zwaar gekwetst geworden, ten gevolge der onvoorzichtigheid bij het vervoer van poederpatronen ten dienste der 40 000 burgers, die er thans onder de wapens zijn. De heeren rookten daar-hij hunne eigers; geen wonder, dat eenige vaten buskruit in de lucht sprongen?

Bij het gevechte Alcala, tusschen de troepen van Novaches en Serrano, heeft de generaal Caballero de Rodas, den markies de Novachies dood geschoten. Hem van verre bemerkende, reed hij spoelangs naar hem toe en verbrijzelde hem het rechter kakebeen met een pistoolschot; de kogel verschen de ijspeeliks zijne tong.

De getrouwe en dappere generaal is aan zijne wonden bezweken in het dorp Pinto, op acht kilometer afstand van Madrid.

DE PRETENDENTEN.

Men leest in een blad:

«De openbare denkwijze heeft zich te Madrid ten voordele der monarchie verklaard. Wanneer men aanneemt dat d' dynastie der Bourbons voor altoos vervallen is verklaard, iets wat nog slechts in de staten is geproklameerd, en dat, ten gevolge door het feit van dit verval zelve de jonge prins van Asturië zelve niet kan geroepen worden om zijne moeder op te volgen, het niet het koningdom is, maar wel de koninklijke familie, welke uit Spanje verbannen is.

«Het getal der pretendenten zal wel is waar na aanzienlijk zijn. N. den hertog van Modpensier waarvan er weinig wordt gesproken, omdat de vijanden der bourbonsche dynastie hem onder een verbaningsdecreet hebben willen begrijpen, is de eerste pretendent de kleinzoon van don Carlos; vervolgens koning Ferdinand van Portugal, welke krachtigdig verworpen is door de tegenstanders der liberale vereeniging; de hertog van Aoste, der koninklijke familie van Italië, wiens naam als eene anti-geestrijke protestatie is uitgesproken, en eindelijk prins Napoleon.»

Men schrijft uit Saragossa: Gisteren heeft hier eene bloedige botsing plaats gehad; een municipale officier had de onvoorzichtigheid zijn geweer te lossen en hij doodde twee boeren. Het volk was woedend, viel in het paleis, waar het de papieren brand stak en alles vernielde. Het verbrande ook het portret der Koningin.

Toen generaal Concha aangehouden werd, was hij in bezit van zeren koffers vol goud en zilver, die hij met zich in veiligheid wilde nemen.

De *Moniteur universel* zegt in zijn bulletin: «De stoffelijke toestand van Madrid is niet veranderd. De rust wordt er behouden.» De bijzondere telegrafische gemeenschap met Spanje is hersteld.»

Pruisen.

Berlijn, 3 oktober.

Graaf von Bismark zal al zijne functien vóór den terugkeer des Konings hervatten; die terugkeer zal den 21 oktober plaats hebben.

Frankfort, 4 oktober.

Bij de huwelijksplechtigheid van den hertog van Alençon met prinses Sophia van Beieren waren, met uitzondering der Keizerin van Oostenrijk en der Koningin van Napels, alle leden der hertogelijke familie van Beieren en, met uitzondering van de hertogen van Anhalt en Montpensier, de geheele in Europa aanwezige familie Orleans tegenwoordig.

Rusland.

De *Correspondance Russe* wijst er op, dat de orde aan den Donau hersteld is; dat de benden Bulgaren, die de rivier waren overgetrokken, verstrooid of uiteengedreven zijn, en dat de jongste overwinning van Midhat bassa gedurende eenigen tijd vele freiten bedekken kan. Wat echter de toekomst in die streken betreft, daar blijven nog altijd vele zwarte stippen aan den gezichtsveld. De schrijver komt er tegen op, dat sommige bladen der Europeesche pers de openbare meening voortdurend op een dwaalspoor trachten te brengen; dat men Rusland als de oorzaak van de moeilijkheden der Turksche regering wil beschouwen; dat ernstige organen van Oostenrijk en Frankrijk die geruchten helpen verbreiden. De *Correspondance Russe* verzoekt, Rusland niet de minste schuld aan de bewegingen in Bulgarië heeft; dat het sympathie heeft voor de Bulgaren als ongelukkige geloofsgenooten, maar hun geenszins den raad zou geven om de miskende rechten door de wapenen terug te eischen. De schrijver zet nader uiteen, dat de beruerten in de Turksche grensgewesten niet aan Rusland, maar aan de stelling der bevolkingen zijn te wijten; dat het statu quo, door de Mogendheden gehandhaaft, de kvaal kan beperken, maar geen geneesmiddel is, en dat het de plicht van Europa is, om op vreedelievende wijze eenstemmig zich te doen gelden. Dit zou het eenige middel zijn om de uitbarstingen te voorkomen, waar van men nu gestadig getuige is.

Italië.

Rome, 3 oktober.

Men verzekert, dat Z. H. de Paus het Quirinaal ter beschikking van koningin Isabella zal stellen, indien zij te Rome aankomt.

Baanstroopers in den strik.

Aan den voet van Veroli, eene pauselijke stad, gebouwd gelijk een arendsneest, op de helling van een steil gebergte, liggen de met zorg bebouwde grondeigendommen van een roemrijk heerschap. De gezegde heer was aangemaand eene som van 4000 kroonen (20,000 fr.) op eene zekere plaats te leggen; doch hij riep de ondersteuning der gendarmerie in.

Er was overeengekomen, dat een onder-brigadier, in hoer vertoed, zich naar de gezegde plaats zou begeven, voorzien van eenen revolver en 400 kroonen (2000 fr.) en op zekeren afstand gevolgd door eene patrolje gendarmen te voet. Toen hij op de besprokene plaats was aangekomen, vond de onder-brigadier het opperhoofd der beide en zijnen onder-luitenant, en hij zegde:

— Mijn meester kan u thans slechts 400 kroonen zenden. Het geld is niet gemakkelijk te vinden. Binnen eenige dagen zult gij het overige bekommen. Telt in afwachting de 400 kroonen.

Terwijl de beide baanstroopers gebukt, de kroonen telde, loste de onder brigadier met de troep op de borst zijnen revolver op hen en strekte hen stokdood op den grond. De mannen der beide, welke in het bosch post gevat hadden, hunne opperhoofden ziende vallen, sprongen op den gewaanden hoer toe, wien de gendarmen der patrolje spoedig ter hulp kwamen. Na eenen korten tegenstand, namen de baanstroopers de vlucht, drij gekwetsten en hunne twee dooden achterlatende.

De onder-brigadier, welke op het gadorde gebracht was, werd door den Paus tot brigadier benoemd, en met de groote medalie van verdienste gedecoreerd.

De laatste bulleijn over den toestand van den erfprins.

Paleis van Laaken, 5 oktober.

Geene merklijke verandering is voorgekomen sedert gisteren.

Dr WIMMER Dr HENRIETTE.

Zonderlinge veralfizing.

Alweer eene nieuwe wijze van vergiftiging is door een geneeskundige te Londen, in eene officiele mededeeling aan den *abderman* Duke in Guildhall, aan het licht gebracht. Blijkens die mededeeling heeft eene zeer geachte firma aldaar oranje-keurige sokken gefabriceerd, die bij de gebruikers eene ontsteking en opzwellung in de voeten te weeg brachten. Het was den bedoelden geneeskundige nog niet gelukt de vergiftige bestanddeelen in de gehezide verstoff te ontdekken maar hij verklaarde, dat al de werklieden die de sokken geveerd hadden, geneeskundige hulp hadden moeten inroepen, omdat hunne handen en armen vol zweeren waren geraakt, terwijl zij reeds sedert zes maanden zoo lijdend waren, dat zij het werk nog niet hadden kunnen hervatten. Zoodra de chef der firma bemerkten, dat er onraad was, hadden zij den verdere arbeid in de weverij doen staken en de schade op zich genomen, die hieruit ontstond, doordien onder anderen eene partij van 6000 paren sokken, die voor buitenlandsche rekening besteld waren, nu niet kon worden afgeleverd. Er is een nader nauwkeurig onderzoek ten opzichte dezer zaak ingesteld.

De aardappelooft, zegt het Kempenland.

in de Kempen, is zeer verschillend. De lage of waterachtige gronden leveren eene uitermaat goede opbrengst, de zandachtige of drooge gronden zijn dit jaar hierin misdeeld geweest. Te Rethy hebben vier geburen (Fr. Van der Elst, L. Raeymackers, H. Louts en M. Louts) niet minder dan 2500 manden — zegge 3000 meukens — gewonnen. Voornoemde L. Raeymackers had eenen vollen eener aardappels met 40, en Fr. Van der Elst met 35, gesehelden en gansche ter koking bereide *pataten*. — Het spreekt van zelf dat zij er de kleinste niet uitgezocht hadden. — De landbouwer Wuydts, op het Suis onder Moll heeft, voor eigene rekening, 1200 manden hijen verzameld. Het algemeen bewijst dat de aardappelooft god is en er dit jaar geen groote duurte zal te vreezen zijn.

— Er is gesproken geweest over het afrukken der bloemen van de aardappelen voor de vermeerdering van hun produkt. Dat kan waar zijn, zegt de heer Eug. Risler, voor de soorten wier bloemen stand houden en zich tot vrucht verormen. De bloemen, die hier en daar bloeien, vallen alvorens eene vrucht te vormen. Het is waar, dat de soorten, die het meest knollen te veren, die zijn welke het minst bloemen dragen; en men zou mogen zeggen: «Bezig voor de voortteeling niets anders dan de knollen van planten, die niet gebloed hebben.»

De heer Joignaux schrijft van zijnen kant: «De oversloedige vervorming van de knollen of onderaardsche stengels, vernietigt den bloei, en dit is zoo waar, dat men een aardappel tot den bloei kan forceren, die gewoonlijk niet bloeit, en wel enkelijk door het getal zijner knollen te verminderen bij middel eener vroege uitrukking.»

— De heer P. Boutens schrijft aan den *Echo*